

Nr 176.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1933/1934 för viss personal inom den civila statsförvaltningen; given Stockholms slott den 17 februari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler departementschefen, statsrådet Wigforss, fråga om beredande åt viss personal inom den civila statsförvaltningen av tillfällig löneförbättring under budgetåret 1933/1934 samt anför därvid följande:

Bihang till riksdagens protokoll 1933. 1 saml. Nr 176.

Tillfällig löneförbättring har från och med år 1919 beretts befattningshavare vid icke nyreglerade verk. Syftet med denna förmån har varit att kompensera den ökning i levnadskostnaderna, som intill tiden för världskrigets utbrott, d. v. s. mitten av år 1914, ägt rum från den tid räknat, vars prisnivå varit grundläggande för de därförut verkställda löne regleringarna för respektive verk. Vid senare löne regleringar hava däremot lönerna för de personalgrupper, vilka därav berörts, bestämts med hänsyn till det prisläge, som, under förutsättning att normala förhållanden hade förelegat, skulle hava varit rådande i början av 1920-talet. Härjämte hava för befattningshavare vid såväl nyreglerade som icke nyreglerade verk tillkommit särskilda, av prisstegringen under kristiden föranledda dyrtidstillägg, och för utjämning av den olikhet, som till följd av tillämpningen av nyssnämnda skilda principer måste uppstå med avseende å lönernas storlek vid nyreglerade och icke nyreglerade verk, i det att vid de förra lönerna hänföra sig till en högre prisnivå än vid de senare, gäller en viss reduktion av dyrtidstilläggen till befattningshavare med nyreglerade löner.

Beträffande tillfällig löneförbättring under innevarande budgetår har Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut (proposition nr 245, riksdagens skrivelser nr 276, 287 och 376) den 22 juni 1932 utfärdat kungörelse (nr 299). Jämlikt denna kungörelse skall tillfällig löneförbättring utgå *dels* vid befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt två vid kungörelsen fogade tabeller (I och II), *dels ock* vid befattningar, icke uppförda å ordinarie stat, inom de förvaltningsgrenar, vid vilka tillfällig löneförbättring sålunda medgivits för ordinarie personal. I fråga om bestämmelserna för den tillfälliga löneförbättringen hänvisas till kungörelsen.

I den till innevarande års riksdag avlåtna statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition, som kunde varda riksdagen förelagd, för beredande av tillfällig löneförbättring under budgetåret 1933/1934 å riksstaten för nämnda budgetår såsom extra förslagsanslag under andra, fjärde, femte, åttonde, nionde och tionde huvudtitlarna beräkna vissa angivna belopp.

Det förslag till tillfällig löneförbättring under budgetåret 1933/1934 för olika grupper av befattningshavare å ordinarie stat, som jag nu går att framlägga, har sammanfattats i två tabeller (Tabell I och II), vilka torde få såsom bilagor fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende. Förslaget ansluter sig till vad som gäller för innevarande budgetår, dock med följande ändringar.

Statens småskoleseminarier. För innevarande budgetår utgår tillfällig löneförbättring till befattningshavare vid statens småskoleseminarier i Haparanda, Murjek och Lycksele. Emellertid beslöt 1932 års riksdag, att småskoleseminarieorganisationen skulle från och med budgetåret 1933/1934 helt övertagas av staten (se härom närmare Kungl. Maj:ts proposition nr 143 samt riksdagens skrivelse nr 353). Det förutsattes härvid, att tillfällig löneförbättring till lärarpersonalen vid statens småskoleseminarier skulle utgå efter samma grunder, som nu gälla för seminarierna i Haparanda, Murjek och Lycksele.

I anslutning härtill och i överensstämmelse med vad skolöverstyrelsen i skrivelse den 31 augusti 1932 föreslagit hava bestämmelser om tillfällig löneförbättring åt rektor, ämneslärare och övningsskollärare vid småkoleseminarierna intagits i tabell I. Vid utfärdande av författning om tillfällig löneförbättring för nästkommande budgetår torde böra meddelas erforderlig föreskrift om löneförbättring åt den icke-ordinarie lärarpersonalen vid småkoleseminarierna.

Den genom statens övertagande av småkoleseminarieväsendet uppkommande ökningen i utgifterna för tillfällig löneförbättring har av skolöverstyrelsen uppskattats till omkring 23,000 kronor.

Blindundervisningsanstalterna. Under punkt 205 av åttonde huvudtiteln i 1933 års statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit vissa ändringar i gällande stat för institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas. Detta förslag innebär, bland annat, att ur nämnda stat skall uteslutas den nu upptagna befattningen som första lärarinna vid institutet. Under förutsättning av bifall härtill har — enär några ordinarie första-lärrinnebefattningar ej längre finnas vid övriga statliga blindundervisningsanstalter — föreskriften om tillfällig löneförbättring för dylik befattning uteslutits ur tabell I.

Navigationsskolorna. Vid bifall till Kungl. Maj:ts under tionde huvudtiteln av årets statsverksproposition (punkten 9) framlagda förslag om indragning av navigationsskolan i Kalmar kunna de i tabell I under rubriken navigationsskolorna upptagna beloppen för ortsgrupp D uteslutas, vilket iakttagits vid tabellens upprättande.

Lantbruksinstitutet. Sedan befattningarna vid lantbruksinstitutet i Ultuna indragits, i samband varmed två professorsbefattningar överförts till övergångsstat för lantbrukshögskolan, kunna de nu i tabell II upptagna befattningarna vid detta institut uteslutas. Av de nio professorsbefattningarna vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp äro för närvarande endast fyra besatta med innehavare. Av sistnämnda befattningar skulle enligt förslag i årets statsverksproposition en nyregleras från och med den 1 juli 1933, medan de tre övriga från och med den 1 november 1933 överföras till övergångsstat för lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp. Härav föranledda ändringar hava vidtagits i tabell II. Den för närvarande i tabellen upptagna laboratorbefattningen, som är obesatt, har uteslutits.

Övriga ändringar. De ändringar i övrigt, som vidtagits, avse samtliga tabell II och äro följande. Vid fångvårdsstaten har antalet kokerskor å övergångsstat minskats från 4 till 3. Under rubriken skeppsgosseskolorna har den å övergångsstat uppförda ordinarie ämneslärbefattningen bortfallit, varemot avlöningstillägg uppförts för 5 i stället för, såsom för närvarande, 4 extra ordinarie ämneslärare. Beträffande landsstaten har den för närvarande å övergångsstat upptagna landsfiskalsbefattningen, vars innehavare numera avgått, uteslutits ur tabellen. Vidare har uteslutits vad tabellen innehåller om avlöningstillägg åt en registrator å övergångsstat hos försäkringsinspektionen, vars innehavare likaledes avgått.

Närmare föreskrifter rörande den tillfälliga löneförbättringen torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda i huvudsaklig överensstämmelse med de hittills gällande bestämmelserna.

Beträffande *kostnaderna* för den tillfälliga löneförbättringen för budgetåret 1933/1934 åberopar jag de vid anmälan för Kungl. Maj:t den 3 januari 1933 av för flera huvudtitlar gemensamma frågor omnämnda överslagsberäkningarna; dock torde för fjärde huvudtitelns vidkommande det erforderliga beloppet kunna beräknas till 7,000 kronor eller 1,000 kronor lägre än vad i statsverkspropositionen antagits. De särskilda anslagen under de olika huvudtitlarna för tillfällig löneförbättring för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare böra alltså för nästkommande budgetår upptagas till de belopp, om vilka jag i det följande gör hemställan.

Liksom under innevarande budgetår torde kostnaderna för tillfällig löneförbättring böra utgå

åt befattningshavare, såväl ordinarie som extra, hos flottans pensionskassa av de medel, av vilka anvisade medel för kassans omkostnader i övrigt bestridas,

åt den å övergångsstat uppförde läkaren vid Strömsholms hingstdepå av anvisade medel för avlöningar till tjänstemän vid hingstdepåer och stuteri,

samt åt föreståndaren (lektorn) vid veterinärinrättningen i Skara av inrättningens egna medel.

Under åberopande av vad jag i ärendet anfört får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

d e l s medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1933/1934 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt förut omförmälda tabeller (Tabell I och II); dock att beträffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat med undantag av den i tabell II upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes; samt

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1933/1934 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t bestämmer i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder;

d e l s till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen för budgetåret 1933/1934 såsom *extra* förslagsanslag anvisa

under andra huvudtiteln	kronor	1,500
› fjärde ›	›	7,000
› femte ›	›	512,000
› åttonde ›	›	2,367,000
› nionde ›	›	35,000
› tionde ›	›	60,000;

dels ock förklara, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring skola utgå i vad den avser personal, såväl ordinarie som extra, hos flottans pensionskassa av medel, av vilka kassans omkostnader i övrigt bestridas, i vad angår den å övergångsstat uppförde läkaren vid Strömsholms hingstdepå av anvisade medel för avlöningar till tjänstemän vid hingstdepåer och stuteri samt vad beträffar föreståndaren (lektorn) vid veterinärrättningen i Skara av inrättningens egna medel.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Olga Gjörloff.

Tabell I
rörande tillfällig löneförbättring för vissa grupper av befattningshavare å ordinarie stat budgetåret 1933/1934.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Vid högre lärarinnesaminariet, allmänt läroverk, folkskoleseminarium, tekniskt läroverk och statens blindundervisningsanstalter.				
Rektor, utom vid förskolan för blinda i Växjö och vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda:				
Manlig	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300	1 000 700 + 300
Kvinnlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Lektor, manlig	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300	1 000 700 + 300
» kvinnlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Adjunkt samt rektor vid förskolan för blinda i Växjö och vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda:				
Manlig	600 400 + 200	700 475 + 225	800 525 + 275	900 600 + 300
Kvinnlig, ävenson ämneslärarinna vid allmänt läroverk, som enligt av Kungl. Maj:ts meddelade föreskrifter åtnjuter samma avlöning som kvinnlig adjunkt	550 350 + 200	650 425 + 225	750 500 + 250	800 525 + 275
Annan ämneslärarinna vid allmänt läroverk	470 295 + 175	550 350 + 200	650 425 + 225	700 475 + 225
Vid högre lärarinneseminariet.				
Ämneslärarinna, som enligt av Kungl. Maj:ts meddelade föreskrifter åtnjuter samma avlöning som kvinnlig adjunkt	—	—	—	800 525 + 275
Annan ämneslärarinna	—	—	—	750 500 + 250
Övningsskollärare, manlig	—	—	—	800 525 + 275
» kvinnlig	—	—	—	700 475 + 225

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Lärare i teckning, manlig	—	—	—	650
» » » kvinnlig	—	—	—	575
Lärlarinna i gymnastik	—	—	—	400
Lärare i musik, manlig	—	—	—	425
» » » kvinnlig	—	—	—	375
Lärlarinna i handarbete	—	—	—	500
Vid statens skolköksseminarium och hushållsskola.				
Biträdande föreståndarinna	—	—	—	750
Annan lärarinna i hushållsgöromål . . .	—	—	—	500 + 250
Lärlarinna i handarbete	—	—	—	550
Lärlarinna i handarbete	—	—	—	450
Vid de högre allmänna läroverken.				
Teckningslärare, manlig	300	350	400	450
» kvinnlig	270	310	355	400
Gymnastiklärare, manlig	420	490	560	625
» kvinnlig	380	435	500	560
Musiklärare, manlig	300	350	400	450
» kvinnlig	270	310	355	400
Vid realskolorna.				
Adjunkt, som överflyttats från kommunal mellanskola till samrealskola utan att äga behörighet till adjunktstjänst vid allmänt läroverk	600	600	600	600
Ämneslärarinna, som överflyttats från kommunal mellanskola till samrealskola utan att äga behörighet till adjunktstjänst vid allmänt läroverk	500	500	500	500
Teckningslärare, manlig	200	240	270	300
» kvinnlig	170	200	230	250
Gymnastiklärare, manlig	250	290	330	375
» kvinnlig	210	250	290	325
Musiklärare, manlig	170	200	230	250
» kvinnlig	150	175	200	225
Lärlarinna i kvinnligt handarbete . . .	90	100	110	125

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Vid folkskoleseminarierna.				
Övningsskollärare, manlig	530	620	710	800
	355+175	410+210	475+235	525+275
» kvinnlig	470	550	650	700
	295+175	350+200	425+225	475+225
Lärare i teckning vid dubbelseminarium:				
Manlig	530	620	710	800
Kvinnlig	500	580	660	750
Lärare i teckning vid enkelseminarium:				
Manlig	315	365	415	475
Kvinnlig	280	325	370	425
Lärare i musik, manlig	530	620	710	800
» » » kvinnlig	500	580	660	750
Lärare i gymnastik, manlig	530	620	710	800
» » » kvinnlig	500	580	660	750
Lärare i manlig slöjd	485	565	645	725
Lärarinna i kvinnlig slöjd	340	390	440	500
» » » vid manligt seminariums övningsskola	250	290	330	375
Lärarinna i hushållsgöromål	340	390	440	500
Lärare i trädgårdsskötsel, manlig	400	465	530	600
	275+125	300+165	330+200	400+200
» » » kvinnlig	340	390	440	500
	215+125	250+140	275+165	300+200
Vid småskoleseminarierna.				
Rektor, ämneslärare, övningsskollärare:				
Manlig	530	620	710	800
	355+175	410+210	475+235	525+275
Kvinnlig	470	550	650	700
	295+175	350+200	425+225	475+225
Skolköksföreståndarinna i Murjek och Lycksele	—	—	—	450
	—	—	—	300+150
Vid folkskolinspektionen.				
Folkskolinspektör	700	800	900	1 000
	475+225	525+275	600+300	700+300

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

	Ortsgrupp			
	Avlöningstillägg ¹ för år räknat			
	A och B	C	D	E, F och G
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Vid folkskolinspektionen.				
Folkskolinspektör	700 475+225	800 525+275	900 600+300	1 000 700+300
Vid blindundervisningsanstalterna.				
Ämneslärare	530 355+175	620 410+210	710 475+235	800 525+275
Lärarinna	470 295+175	550 350+200	650 425+225	700 475+225
Arbetslärare	485 325+160	565 380+185	645 445+200	725 500+225
Handarbetslärarinna	400	465	530	600
Slöjdlärarinna	400	465	530	600
Lärarinna i hushållsgöromål	400	465	530	600
Musiklärare	420	490	560	625
„	—	—	—	² 150
Gymnastiklärare	280	325	370	425
Vid skeppsgosseskolan i Karlskrona.				
Rektor	—	—	—	900 600+300
Vid veterinärinrättningen i Skara.				
Föreståndare, lektor	—	800 525+275	—	—
Vid navigationsskolorna.				
Rektor	—	—	—	1 400 900+500
Lektor	—	—	—	1 000 650+350
Adjunkt i Härnösand	—	—	—	2 000 1 300+700
„ å övriga orter	—	—	—	1 700 1 150+550

¹ Av de i avlöningstillägget ingående beloppen avser det första beloppet lön och det andra tjänstgöringspenningar.

² Beloppet utgör arvode.

Tabell II.

rörande tillfällig löneförbättring för vissa grupper av befattningshavare å ordinarie stat budgetåret 1933/1934.

	Avlöningstillägg för år räknat			
	Lön Kronor	Tjänstgöringspenningar Kronor	Arvode Kronor	Summa Kronor
Andra huvudtiteln.				
Avlöning till å äldre stat kvarstående auditör.				
1 auditör vid flottans station i Karlskrona	600	300	—	900
Fångvårdsstaten.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 kokerska	125	75	—	200
2 kokerskor	250	150	—	400
Fjärde huvudtiteln.				
Skeppsgosseskolorna:				
1 ordinarie ämneslärare	400	200	—	600
7 dito	2 800	1 400	—	4 200
1 extra ordinarie ämneslärare	—	—	450	450
4 dito	—	—	1 800	1 800
Femte huvudtiteln.				
Överståthållarämbetet.				
överståthållaren	4 000	—	—	4 000
underståthållaren	2 400	1 200	—	3 600
Landsstaten.				
<i>Fögderiförvaltningarna.</i>				
1 landsfogde i Stockholms län	960	480	—	1 440
1 dito i Norrbottens län	960	480	—	1 440
1 dito i annat län	800	400	—	1 200
21 landsfogdar > > >	16 800	8 400	—	25 200

	Avlöningstillägg för år räknat			
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Arvode	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
1 häradsskrivare i Luleå fögderi . . .	660	360	—	1 020
1 dito i annat fögderi . . .	550	300	—	850
117 dito » » » . . .	64 350	35 100	—	99 450
1 landsfiskal i Kiruna distrikt . . .	540	360	—	900
1 dito i annat distrikt . . .	450	300	—	750
487 landsfiskaler » » » . . .	219 150	146 100	—	365 250
<i>Övergångsstat.</i>				
1 lanträntmästare	500	300	—	800
Åttonde huvudtiteln.				
Arkivdepån i Visby.				
1 föreståndare	—	—	300	300
Nionde huvudtiteln.				
Lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp.				
1 professor ¹	700	300	—	1 000
2 professorer ¹	1 400	600	—	2 000
Lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 professor ¹	700	300	—	1 000
2 professorer ¹	1 400	600	—	2 000
Lantbrukshögskolan.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 professor	700	300	—	1 000
1 dito	700	300	—	1 000
Hingstdepåerna.				
<i>Övergångsstat.</i>				
Strömsholms hingstdepå:				
1 läkare	—	—	175	175

¹ Tre professorsbefattningar vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp överförs från och med den 1 november 1933 till övergångsstat för lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitutet vid Alnarp.

	Avlöningstillägg för år räknat			
	Lön Kronor	Tjänst- görings- penningar Kronor	Arvode Kronor	Summa Kronor
Lantmäteristaten.				
<i>Övergångsstat.</i>				
1 överlantmätare (i Gotlands län)	700	300	—	1 000
1 assistent	550	300	—	850
4 assistenter	2 200	1 200	—	3 400
 Tionde huvudtiteln.				
Befrämjande i allmänhet av hemslöjden.				
1 instruktör i hemslöjd	500	—	—	500
 Elfte huvudtiteln.				
Flottans pensionskassa.				
1 kamrerare	600	300	—	900
1 kaasör	600	300	—	900
1 förste revisor	600	300	—	900
1 andre revisor	450	300	—	750
1 assistent	300	200	—	500